

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Notae Selectissimorum Commentatorum Iudaicorum In
Psalmos Davidis Ex Collectione Hebraica Celeberrimi Viri D.
Henr. Iac. Van Bashuysen Latine ...**

Bashuysen, Heinrich Jakob

Suabaci, 1744

VD18 13450069

Psalmus XXXV.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

probum, vna perimit eum: & qui oderunt iustum, euertentur. Vox hebraica innuit de-
23 solationem. *Vindicat*: improbi machi-
 nantur illis malum, sed Deus fortis vin-
 dicat eos: & ait: *animam*: quia illi cogi-
 tabant tollere animam eius: at non di-
 sperdentur ulli, qui habent in eo fiduciam.

Psalmus XXXV.

PSalnum hunc dicit Dauid respectu
 duarum cateruarum, eorum, qui in-
 surgebant in ipsum: alii, potentia &
 brachio ; alii , moliendo ipsi dolos per
 improbitatem , dum vocabant eum in
1 ius: ideo dicit duabus vicibus : *Contende,*
Iehoua, cum iis, qui contendunt tecum: op-
 pugna eos, qui me oppugnant. *Contende, Ieho-*
ua, cum iis, qui contendunt tecum: hi sunt,
 qui agebant cum eo iudicio: & oppugna
 oppugnantes me, qui stant contra me in
2 acie. *Prehende scutum & clypeum:* nam
 clypeus & scutum, quæ capio ad bel-
 lum , non sunt fulcræ mea , quibus nitar,
 quin te nitor, vt me prehendas: & **3** innuit comprehensionem. *Et exsere, eo*
fensu, quo dicitur: exferam gladium
meum: (Exod. XV, 9.) & *præclude, præ-*
cludendo ipsis viam, ne assequantur
eum,

eum , quum persequuntur : at Michlal
 Iophi exponit de armis insignibus inter
 arma bellica , quæ vocantur סִגְוָר , (m)
 quemadmodum aurum purum vocant סִגְוָר :
 dic animæ meæ , bono illam nuntio bea,
 & dic ei : ne expauescas a quærenti-
 bus vitam tuam , nam *salus tua sum*. *Agan-*
tur retrorsum , reuertantur retrorsum , quum
 5 obuiam ipsis ibis gladio & hasta : & eru-
 bescant , surgant cum pudore . *Sint instar*
aceris , est palea , quæ contegit triticum ,
 quamque ventus dissipat , vt non sit ei
 locus , vbi tantum requiescat : *Angelo Ie-*
houæ dispellente , vt dissipetur unusquis-
 que , adeo vt non amplius inueniatur.
 6 *Sit via eorum tenebricosa* : eo quod in tene-
 bris sunt opera eorum , ideo sit via eo-
 rum etiam caliginosa , vt nesciant , quæ
 via fugiant : & *lubricissima* , vt in lubrico
 versentur pedes eorum : estque ex voci-
 bus duplicatis , vt illa : fusca : (Cant. I. 6.)
 sique hæc omnia sint , non poterunt ire
 7 commode : nam *angelus Iehouæ persequitur*
eos . *Nam sine causa* , quia non est iniuria

L

in

(m) Videtur sane hæc vox eadem esse cum sagari ,
 securi Persarum bellica , quam commemorat Xe-
 noph. *Cyropæd.* L. I. C. II. in celeberr. *Gesneri Chre-*
stom. Græca , p. 66. Et ipsa vox latina securis hinc
 originem traxisse videtur.

in manibus meis, *abdiderunt miki fossam retis sui*: quia foderunt foueam, & operuerunt os eius reti, vt transirem illam, nec animadverterem, & inciderem in eam: & *רְנֵשׁ* proprie est fossa: *foderunt fossam animæ meæ*, mihi ipsi. *Superveniat ei, vnicuique, malum, tumultus stupendus*, vt obstupescat omnis audiens de eo, *nec opinnanti*, vt non animaduertat malum, quod superuenit ei, ne inde possit euadere: *ad tumultum cadat in illud: vox שׂואה notat tumultum repente ortum*, vt: a tumultu improborum, quum aduenerit. (Proverb. III, 25.) *Et anima mea*: indicat animam superiorem, & vocatur anima, eo quod ei est alligata: *exsultet in Iehoua*, quum videt casum eorum. *Omnia ossa mea dicant, Iehoua!* nam omnibus ego laudo te: capite, applicandis phylacteriis; (n) collo, obductione veli; capillo, obser-

(n) *Phylacteria*, Hebr. פָּתִים sunt duo lora coriacea, quorum alterum Iudæi preces facturi capiti, alterum brachio sinistro alligant, vna cum membranula, capsulae vtrinque inclusa, quæ 4. commata biblica, sc. ex Exod. XIII, 2. 5. Deut. VI, 4. 13. 14. 15. inscripta habet. *Velum vero*, Hebr. טְלִיחַ ipsiſ Talles dictum, est illud, quo Iudæi preces & sacra facturi caput & collum obuelant. Illa a pluribus describuntur, atque aere expressa repræsentantur: vt

seruando illud: ne circumcidite latus capitis vestri: (Leuit. XIX, 27.) corde meo , dum recondidi sermonem tuum: (Pf. CXIX, 11.) & oculis meis, secundum illum locum: & videbitis illud: (Numeror. XV, 39.) atque ea est ratio omnium membrorum. *Quis est par tibi, eripiens?* nam eripis afflictum , qui est affectus bonus , *a valentiore eo*, qui est affectus malus : *miserum & egenum a deprædante ipsum* , etsi deprædator est maior illo. *Insurgunt in me testes iniurii:* qui in Israële eum perosi erant, & petebant ab ipso opes testimonio falso : & quia non possunt os perficere , (inquit) quia ego scio illos mentiri , ideo, *quod ignoror, repetunt a me* , dicendo : Pater tuus debebat mihi. Enim uero hac in re non est impudentia adeo enormis ; sed ea de-
12 mum est impudentia , quod *rependum mihi*
13 *malum pro bono* , quod exhibui illis , *orbitatem animæ meæ* , querunt tollere animam meam. Atqui ego , *ægrotantibus illis* , quum vnu ex illis ægrotaret , dolore afficiebar , & induebam cilicium , meque affligtabam propter illum , vt sanaret eum
I. 2. Deus:

L 2 Deus:

vta Lundio Jud. Heiligth. L. IV. C. XIV. p. 798. ss. Wagenseil. Sot. p. 397. Surenhus. Mischna, T. I. Cod. I. P. 9. Schneider Bibl. Lex. P. I. p. 756. s. a. Denckmahl.

Deus: & preces meæ , quas faciebam pro
14 illis, in sinum meum redibant. Quasi socius,
 quasi frater , mihi esset , sic me gerebam , pe-
 rinde ac si fuisset frater meus & prox-
 imus meus , incedebam afflictus de ipsis
 propter afflictionem eorum : tanquam lu-
 gens matrem , sicut luget filius matrem su-
 am demortuam : nam magis luget homo
 matrem suam , ex qua in vtero eius for-
 matur , quæve ipsum lactat , & educat ,
 eique educato necessarium cibum & po-
15 tum parat: pullatus humili serpebam : incede-
 bam incuruatus atque atratus : Vox ista
 hebraica innuit nigredinem , vti lugens
 vestes indutus est pullas. Me claudicante ,
 quum ego claudico , eteniente mihi ca-
 lamitate , latantur & congregantur , coeunt in
 me mutili , homines viles , claudi , quemad-
 modum Targum reddit נכה : me qui-
 dem ignorantē , cur congregent se contra
 me , ad capiendum ex afflictione mea
 gaudium : neque enim retribui ipsis ma-
 lum : diducunt os suum , præ multo gaudio ,
 ac non silent , & non cessant illudere mihi:
 at auctor Romemoth El interpretatur:
Lacerant cor meum ea re: nec est discri-
 men inter discissionem istam , & inter
 discissionem quæ sit reuera , nisi in eo
 quod addit , וְאַרְמוֹן quod non dat fan-
 gu-

16 guinem. (o) *Inter hypocritas sannarum vel fanniones placenta, homines hypocritas, & fanniones placenta: in quorum oculis subsannatio est sicut placenta edenti eam:*
 (p) & ἡν idem quod ην: frendendo in me dentibus suis, frendent contra me dentibus suis. *Domine, quandiu aspicies, quo usque aspicies afflictionem meam? Reduc animam meam a tumultibus eorum, a strepitu & commotione eorum: a iuuenibus leonibus unicam meam, qui sunt sicut iuuenes leones ad rapiendam vnicam meam: unicam meam, id est, animam meam. Celebrabo te in cœtu ingenti, quum eripueris me*
 17 ab ipsis, laudabo te palam. *Ne latentur de me, amplius, qui mihi falso sunt hostes, odio me habentes frustra: vt: næ ego falso conseruauit: (I. Sam. XXV, 21.) id quod significat frustra: nictant oculo, no-*

L 3

tat

(o) Allusio potius hæc est ad vocem η sanguis, quam verus vocis sensus. Nam η nihil aliud significat, quam, quiescunt aut tacent. Nihilominus tamen Athias, vel potius Josel Wizenhausen, qui versionem ab Athia editam concinnauit, argutum hunc sensum expressit: *Wenn man mich schon hätt zurisen, so wär kein blut heraus gegangen.* Contra tribulis eius Iekuthiel: *Sie reissen (ihre mäuler) auf, und schweigen nit still.*

(p) Simplicius cum Raschio aliquis interpretibus: qui gulæ causa adulantur.

tat frequentem motionem oculorum ad
subsannandum & contempnendum, vt si
quis concidat & frangat illos, vt cum
dicitur: concidens labia sua. (Prouerb.
20 XVI, 30.) *Non enim pacem loquuntur, de
me, quemadmodum dicunt de iusto: re
quiescat pax, veniat pax: & in quietos ter
rae: notatque by idem, quod dy: & quieti
terrae illi sunt, qui habitant in quiete pin
gues, & tranquilli: (q) res fraudulentissi
mas excogitant, quasi dicat: hypocritae &
fanniones cum improbis crassis & secu
ris machinantur mihi res fraudulentissi
mas. Contra me os suum, risu & sermone,
quum vident me exulare alio atque alio
loco: & dicunt: *Euge, euge, videt oculus no
ster, quod cogitabamus: & euge intuit
laetitiam, & duplicatio magnitudinem*
22 *gaudii. Verum scio, quod vides, Domine:*
at ne conniveas, quo minus laxes iram
*tuam**

(q) Ita quidem *Michlal topbi*. Sed nihil opus est, by
in alienam trahere significationem, dummodo per
quietos terrae non improbos sed pios intelligas,
cum *Chaldaeo*, qui ita vertit: *& contra iustos terra*,
qui quieti sunt in hoc mundo &c. Raschi pariter by
in consueta significatione retinet; sed quietis terrae
contritos terrae substituit. Ita quoque Athias:
Die verstoßene von der Erd. Ceterae versiones pe
ne omnes de quietis loquuntur.

tuam in illos: *Domine, ne longe absis a me:*
 atqui vides omnia, ideo ne conniveas.
 23 *Erigila & expurgiscere: ne sis sicut dor-*
 miens, sed excita familiam tuam (r) ad
 vindicandum me ab inimicis meis: *Deus*
mi & Domine mi, ad litem meam: neque est
 mihi iudex alias qui agat causam meam.
 24 *Judica me secundum iustitiam tuam: tu enim*
 nosti, mecum esse veritatem, sed cum
 ipsis mendacium & nequitiam: & ne le-
 25 tentur de me amplius. *Ne dicant apud ani-*
 mum suum: *Euge!* ne apud animum suum
 quidem dicant, *euge!* & ne dicant: ab-
 26 *forbuimus & perdidimus eum.* Pudefiant
 & erubescant simul, quemadmodum coie-
 runt contra me vna ad laetandum, ita
 pudefiant simul: *extollentes contra me os*
 27 *suum.* Quaerunt & letabuntur volentes iu-
 stitiam meam, i. e. rectitudinem meam, &
 quod conueniens est mihi: *dicentque iugi-*
 ter: *magnificetur Iehoua:* iugiter laudabunt
 Deum fortis de me, & dicent: *delectatur*
pace serui sui: is est Daud, cuius delecta-
 batur pace, quemue eripuit ab inimicis
 28 *ipsius.* Et lingua mea enunciabit iustitiam
 tuam: si illi laudatur sunt Deum fortis
 de me, quanto magis linguam meam de-

L 4

cet,

(r) Per familiam, Hebr. נְמִלָּה, coetus angelorum significatur.